VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Tað almenna altíð partur av Smyril Line

Rættiligt rok hevur staðist av, at landið hevur sett meiri partapening í Smyril Line. Andstøðan á tingi og ymsir áhugabólkar hava verið frammi við sterkum atfinningum í hesum sambandi. Tað er eitt sindur óskilligt, at eingin av teimum, sum eru ímóti almennari luttøku í Smyril Line, hyggur eitt sindur aftur um bak at tí, sum søguliga er hent í málinum.

Føroysk millumlandasigling við bilferju byrjaði, tá Strandferðslan í 1975 keypti Smyril til endamálið. Í 1983 byrjaði so Smyril Line hesa sigling við m.ø. Føroya Landstýri sum 20% partaeigara. Tungt gekst at byrja við m.a. vegna Korsør Kiel vetrarsiglingina, sum miseydnaðist, og Smyril Line fekk í 1984 eitt landskassaveðhald, sum bjargaði felagnum frá húsagangi. Hetta veðhald varð seinni strikað, tí lánið varð afturgoldið, og Smyril Line hevði góð ár til nýggja ferjan kom í 2003. Smyril Line var eitt av fáu feløgunum, sum loysti landskassan frá sínum skyldum.

Landið hevur sostatt altíð í størri ella minni mát verið partur av føroyskari uttanlandssigling. Byrjað varð við 100% og er so nú aftur á 59%. Í loftvegis flutninginum er sama myndin, har landið eigur 66% av Atlantic Airways. Vert er at hava í huga hjá teimum, sum ikki hava sett seg inn í nýggjari flutningsøguna í Føroyum, at landið eisini í síni tíð var partaeigari í Skipafelagnum Føroyar. Tað er tí torført at síggja, at almennur ognarpartur í Smyril Line skal vera ein so stórur trupulleiki. Tað er ikki ókent aðrastaðni, at tað almenna eigur og rekur ferðasamband millum lond. Mong eru statsflogfeløgini kring heimin fyri at taka eitt dømi. Í Danmark hevur tað almenna í mong ár rikið ferjusigling millum Danmark og Svøríki og Danmark og Týskland

At Føroyar skulu missa trúvirði sum íløguland av tí, sum hent er við Smyril Line, tykist í so nógv gjørt júst í hesum døgum, har hópin av tryggingarfeløgum, kredittfekøgum og bankum kring allan heim verða nationaliserað ella bjargað. Eisini kunnu vit hyggja at USA, har amerikanska tjóðin umhugsar at stuðla bilídnaðinum við stórum upphæddum fyri at varðveita henda ídnað og tey arbeiðspláss hann gevur. Hetta er m.a. eitt av hjartamálunum hjá Barack Obama, sum er høgt í metum her hjá okkum.

Nú hevur Smyril Line so fingið eitt skotbrá og eitt nýtt høvi at vísa sítt lívføri. Tað er neyvan nakar føroyingur, sum ikki ynskir tað besta fyri fyritøkuna. Farleiðin hevur stóran búskaparligan og trivnaðarligan týdning og hartil er talan um eini tvey hundrað arbeiðspláss. Vit halda tí framvegis, at meira talaði fyri at bjarga Smyril Line, enn ímóti og harvið at lata fyritøkuna fara í søguna. Hinvegin skal Smyril Line neyvan rokna við fleiri almennum hjálpartiltøkum. Nú má tískil røkka ella støkka, og fyritøkan eigur tí eisini at líta at sær sjálvari og seta nakrar neyðugar spurningar, eitt nú hvørt nýggja Norrøna veruliga er hóskandi skip til siglingina í Norðurhøvum á vetrardegi.

Sosialurin

Neyðtikið fólkaræði

SJÚRÐUR SKAALE

Fólkaræðið varð sett til viks, tá landsstýrið bombaði játtanina til Smyril Line gjøgnum tingið

Hósdagin kl. 13.30 beyð landsstýrið løgtingsfólkum á ein fund, har vit skuldu kunnast um Smyril Line málið.

Vit vistu einki um hetta stóra, prinsipiella mál - men vit skuldu viðgera tað sama dag.

"Kunningin" var av heilt serstøkum slag. Landsstýrið hevði nevniliga einki sum helst at siga við tingið - teir lótu í staðin leiðsluna í Smyril Line føra orðið.

Har sótu vit so, og sóu eina power-point framløgu hjá Smyril Line. Alt gott um hana. Men tað var tað. Vit fingu einki pappír í hondina og ongan veruligan møguleika at meta um tað, sum bleiv varpað upp á skíggjan.

Niðrand umrøða

Tá málið varð viðgjørt sama dag á tingi, var sama skilið. Landsstýrið gjørdi einki uttan at agitera fyri teirri avgerð, sum longu var tikin.

Tað eydnaðist landsstýrinum at yvirtala samgonguna at víkja frá øllum tíðarfreistum, men andstøðan fekk kortini skipað so fyri, at nógv fólk vórðu kallað inn á fund hjá vinnu- og fíggjarnevndini fríggjadagin.

Tey, sum ikki hava beinleiðis samband við Smyril Line, mæltu flest øll antin frá, ella vóru ivasom.

Men hesi fólk, sum andstøðan fekk kallað inn at upplýsa løgtingið, tosaði landsstýrið als ikki við. Landsstýrið tosaði ikki við nakran - uttan leiðsluna í Smyril Line.

Og ikki nóg mikið við tí. Undir viðgerðini tosaðu landsstýrið og einstakir samgongulimir ógvuliga niðrandi um feløg, sum hava gjørt stórar íløgur í Føroyum, hava skip skrásett her, og løna 100 tals fólkum. Vinnumálaráðharrin, sum vera skal, stóð ikki aftastur.

Og teir serfrøðingar, sum mæltu frá, vórðu av landsins leiðslu lagdir undir at ganga partapolitisk ørindi.

Hóttan á borðið

Tað, sum sagt varð, hevði kortini ávirkan. Fleiri samgongulimir ivaðust fríggjakvøldið stórliga í, um tað var rætt at lata seg trýsta til hetta.

Men beint áðrenn málið fór til aðru viðgerð, varð ein trumfur langaður á borðið: Eitt skriv kom til tingið frá stjóra og nevndarformanni í Smyril Line, har boðað varð frá, at fingu teir ikki pengarnar "verður Norrøna løgd í Bergen mánadagin".

Hetta er óhoyrt. Tingið hevði ongan møguleika at meta um hetta skriv. Og fleiri fingu illgruna um, at endamálið var at forða fyri, at tingið fekk stundir at seta seg inn í málið.

Ósvaraðir spurningar

Tí her vóru nógvir ivaspurningar, hvørs svar kundi ávirka málið.

Var tað veruliga rætt, at týski bankin ikki kundi bíða í tveir dagar eftir pengunum?

Var tað rætt, sum okkum var upplýst, at Norrøna í langa tíð hevur dumpað fraktprísirnar til frama fyri donsku fyritøkuna Blue Water, hvørs stjóri er nevndarlimur í Smyril Line?

Hví fekst eingin privatur íleggjari at seta pengarnar í? Var orsøkin veruliga at t.d. Eik og Føroya Banki ikki hava 30 mió. at læna út - tilsamans?

Var tað rætt, at menn hava arbeitt við at seta eina aðra, bíligari ferðafólkaferju í summarsigling?

Var tað rætt, at ein keypari er til Norrønu?

Hvussu forpliktað verður tað almenna at seta meira pengar í Smyril Line, um hetta ikki gongur?

Hvat skal henda við almenna partapeninginum um hetta, vónandi, gongur væl?

Hví vildi landsstýrið seta peningin í sum partapening og harvið tryggja sær beinleiðis ávirkan á felagið? Var tað eitt krav frá Javnaðarflokkinum, hvørs umboð einki sýntust hava ímóti politiskum vinnulívi?

Fer herda kappingin um farmin at gera, at onnur feløg antin vilja kroysta Norrønu av marknaðinum við prískríggi, ella sjálvar taka seg aftur?

Var tað rætt, at landsstýrið hevði vitað um hetta í fleiri vikur, men kortini ikki kom til løgtingið fyrr enn sama dag, sum viðgerðin skuldi vera?

Hevði landsstýrið langt síðani givið Smyril Line ta fatan, at skattakrónur vóru at heinta? Var tað orsøkin til, at privatir íleggjarar hildu seg burtur?

Bombað ígjøgnum

Hesir og 100 aðrir spurningar hingu í luftini. Høvdu vit bara fingið EIN dag eyka til viðgerðina, vóru vit væl betur fyri at taka avgerðina.

Men vit fingu knívin á barkan. Tað skuldi vera her og nú - uttan neyðuga vitan! Fólkaræðið bleiv rætt og slætt suspenderað. Samgongan læt seg trýsta, og segði frá sær møguleikan at geva málinum veruliga viðgerð.

Dahl, Eidesgaard og Kaj Leo fingu sín vilja. Teirra hugburður var best lýstur av Kára á Rógvi: "OKUR BOMBA TAÐ ÍGJØGNUM!"

Amputerað løgting

Nú skal tað almenna velja meirilutan av nevndini í Smyril Line. Landsstýrið fer í beinleiðis kapping við Samskip, Faroe Ship, Norlink, Safari, Fresh Link og aðrar privatar fyritøkur.

Danska fyritøkan Blue Water hevur langtíðaravtalu við Smyril Line. Landsstýrið skal altso eisini kappast vegna hesa fyritøku.

Vinnumálaráðharrin, sum skuldi tryggja vinnuni góðar karmar og javnbóðis treytir, umboðar nú ein av aktørunum. Og eingin av hinum veit, hvussu ofta henda fyritøka sleppur í landskassan eftir pengum.

Tað er ikki bara óheppið fyri hinar aktørarnar. Tað er verri fyri Smyril Line, tess nýggju leiðslu, og tess mongu, dugnaligu starvsfólk. Øll hesi fólk, sum landsstýrið og samgongan hava kroyst inn í ta politisku karusellina.

Men tað er beinleiðis pínligt fyri Føroya Løgting, sum læt seg trýsta av Johan Dahl, Jóannesi Eidesgaard og Kaj Leo Johannesen til at seta fólkaræðið til viks.

Lesið Sosialin - so eru tit við

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Redaktiónsleiðari: Kári Mikkelsen karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Tróndur Skaalum trondur@sosialurin.fo
Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo
Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Árni Joensen arni@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Rógvi Nybo rogvi@sosialurin.fo
Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo
Bergur Johannesen bergur@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:
Harald í Kálvalíð harald@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:
Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13[30]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.